

maskine uden at være sikker paa dette, og medens vi paa alle Omraader, hvor det drejer sig om eksakte Videnskaber, er klare paa Teoriens Nødvendighed, er der i alle europæiske Parlater, ikke mindst i det danske, en vis Ringeagt for de Resultater, som denne Videnskab, Finansvidenskaben, er kommet til. Vel ved jeg selvfølgelig paa mine Fingre, at denne Videnskab ikke har den eksakte Videnskabs Stringens og Uimodsigelighed; men der turde dog være Skatter, der staar i alt for grov Modstrid med det, som videnskabelig Forsken Verden over har fastslaaet som Kendetegnet paa en rationel Skat. Dette er netop Tilfældet med Restaurationsskatten, thi alle er jo dog enige om — for saa vidt er dog Finansvidenskabens simpleste Fordring trængt igennem —, at en Skat skal lægges efter Skatteevnen. Men det er der slet ikke Tale om her, thi et Menneske har jo ikke større Skatteevne, fordi han er nødsaget til at indtage et Maaltid paa en Restauration; han har nøjagtig den samme Skatteevne, forinden han gaar ind paa en Restauration, som naar han gaar ud derfra, og ingen skal kunne paavise, at der er nogen særlig Skatteevne hos Restaurationsgæster i deres Egenskab af Restaurationsgæster. Naar denne Skat overhovedet har kunnet vinde noget Gehør, nogen Tilslutning, naar den til Trods for den irriterende Opkrævningsmaade, hvortil jeg skal komme tilbage, overhovedet har kunnet passere, tror jeg, det udelukkende skyldes en vis gammeldags Forestilling, en Forestilling, der endnu er hos ældre Mennesker af spidsborgerlig Natur baade paa Land og i By, som anser det for at være saadan af lidt tvivlsom Natur, at man skal ind paa en Restaurant eller Kafé; man tror, der foregaar noget i Retning af Udskejelser; man mener, at det at gaa paa Restaurant og Kafé er noget, som jo nok fortjener en vis Straf. Naar de synes, noget er overdrevent, og der er noget, de ikke kan lide, saa siger de: Lad det endelig faa en Skat. Det er den populære Opfattelse, og derfor synes disse gamle Heglehoveder Landet rundt, at det at gaa paa Kafé er noget, som egentlig godt kunde fortjene en lille Straf. Det er en Tankegang, der har faaet sit klassiske Udtryk i Hostrups „Genboerne“, hvor Studenten maa undskylde sig ved at synge:

„Paa Knejer just ikke jeg sværmer,
dog her kommer jævnlig jeg hen.“

Nu er det imidlertid saaledes, at siden Hostrups Dage er Udviklingen her i Lan-

det som i alle andre Lande gaaet efter den Linie, at dette at indtage sine Maaltider paa Restauration for en stedse stigende Del af Befolkningen er blevet fuldkommen nødvendigt, og for deres Vedkommende, for hvem det er nødvendigt, gaar jeg endogsaa saa vidt at paastaa, at de har mindre Skatteevne end de, der er saa lykkelige at have et Hjem, og at kunne leve indenfor Hjemmets Ramme, fordi selve dette at skulle nyde sine Maaltider paa offentlige Steder, hvor der er ekstraordinære Udgifter til Varme, Lys, Betjening o. s. v., naturligtvis medfører, at den Pris, Manden eller Kvinden maa erlægge for et simpelt Maaltid, bliver lidt højere. Livet er altsaa i mange Henseender dyrere for den, der maa spise paa Restauration, end for den, der er saa lykkelig at kunne føre det til Stadighed i sit Hjem. Det er altsaa saa langt fra, at der er en særlig Skatteevne, at det i dette Tilfælde endogsaa er saaledes, at der er en mindre Skatteevne. Desuden strider Skatten mod de elementæreste Skattebegreber, der for længst har været knæsat i dansk Lovgivning, thi endnu har vi dog ikke fundet paa — det har vi talt om i disse Dage —, at man skulde beskatte Livets simpleste Fornødenheder; ingen falder dog paa, at man skal beskatte Brød, Smør, Æg, Flæsk o. s. v. Men det er netop det, der her sker. Et Menneske, der spiser et ganske tarveligt Maaltid, skal lige saa vel erlægge sine 10 pCt. som den Bourgeois, Finansministeren skildrede, der, naar han kom fra det kongelige Theater, spiste varme Retter med Vin til og derefter drak Whisky. Jeg maa nu sige, at denne Bourgeois maa ikke være i den Alder, hvor man begynder at faa Podagra, Gigt og Tarmlidelser, for saa skal han nok lade være at spise varm Mad om Aftenen, og har han endelig Lyst til det, og er det en rigtig fin Bourgeois, gaar han netop til sit Hjem, for der kan han arrangere sig i al Stilhed, og ganske som han vil, og faa det meget bedre. Det er oven i Købet ikke nær saa udfordrende. Jeg skal minde om, at den Gang — i en Overgang under Gullaschtiden — Champagnen gik op i 60 Kr. pr. Flaske, vovede ingen — selv ikke Gullaschbaronerne — at drikke Champagne paa offentlige Steder. De lod det servere i Kande, fordi der alligevel er en vis Kontrol paa offentlige Steder. Der er en vis udfordrende Form for Nydelse, som paa de almindelige jævne Kafeer er ildeset blandt Publikum. Men den Kontrol er der ikke paa nogen Maade i Fjæmmene, og de